

Arne Andersson, Solelsmarknaden ...ur min synvinkel

Det pågår ett paradigmskifte inom den svenska energimarknaden. Fram tills nu har det rått en oligopolmarknad där elen producerats av några få. Vi ser nu en övergång till en ny elmarknad där många fler, 1000-tals personer, blir delaktiga i produktionen av el. Vi genererar vår egen elenergi för att minska elinköpen från marknaden och där vi vill sälja vårt överskott. Solel blir "dörröppnaren" för detta agerande. Solceller har lång livslängd, minst 30-40 år, har låga underhållskostnader och kan kopplas in innanför den egna elmätaren. Många fler blir delaktiga i elmarknaden. Produktion av egen el ger en känsla av oberoende och ansvarstagande för klimatet. Man tar kontrollen över och "binder" sitt elpris för en lång tid framåt.

Solcellsrevolutionen startar en folkrörelse, många, vanligt folk och företagare, vill vara med på elmarknaden. Man vill investera egna pengar för att nå ett hållbart samhälle och vara delaktig i omställningsprocessen. I grunden finns ett misstroende mot dagens marknadsaktörer på elmarknaden. Dagens regelverk krånglar fortfarande. Det finns en känsla av att "solelsrevolutionen" väcker oro inom den etablerade energimarknaden. Man vill inte se möjligheterna med en stor folklig delaktighet i energimarknaden utan sätter istället gränser.

Idag fungerar solel upp till 100 A i stort bra och ger god ekonomi. Det finns ett segment företagare, såsom t.ex. lantbruk och mindre verkstäder, där regelverket fungerar bra. Ett problem är att privat momshantering är ett hinder (tas ev. bort 2017). Ett förslag är att investeringsbidraget på 20 % tas bort och ersätts av en motsvarande höjning av det generella ROT-avdraget vid installation av solceller. Fördelen med detta är att man slipper vänta på ett bidrag som först måste sökas. Idag är investeringen av solceller lönsam om man har ett hus som går att belåna.

Till och med 255 kW per juridisk person gäller att det inte är någon energiskatt på egen elanvändning, ingen skattereduktion sker och vid försäljning av el så får man oftast betalt till marknadspris. Begränsningen till juridisk person måste bort, och ändras till att gälla per anläggning. Denna begränsning leder till minskade investeringar hos bl.a. fastighetsbolag och kommuner.

Från och med 255 kW beläggs egenanvändning av el med energiskatt. Den här övre gränsen borde istället vara 450 kW. Detta skulle medföra att bl.a. köpcentra skulle kunna ha större solcellsanläggningar och då slippa energiskatt. Det ska vara tillåtet med inmatning innanför den egna elmätaren och egen elanvändning ska inte beläggas med energiskatt.

Med gällande regelsystem så tappar en solelsproducent äganderätten till den elenergi som vederbörande matar ut på elnätet. Detta är ett hinder. Istället borde solelsproducenten behålla äganderätten till sin el, betala transportavgift och energiskatt på den el som vederbörande matar ut på elnätet och konsumerar på en annan fysisk plats. I Tyskland finns en delningsekonomi för elhandlarna men är något som motverkas i Sverige. Ingen elhandlare har tagit upp detta, men det borde i Sverige finnas möjligheter att erbjuda tjänster som stöder en delningsekonomi för elhandlarna.